

Laksur verður strokin

Grundarlagið

Fyri einum ári síðani komu góð 100.000 laksarogn við flogfarinum úr Noregi. Hetta vóru rogn frá tí framúr góða stovninum, sum norðmenn hava brúkt nógv ár og stríð og strev at finna fram til.

Rognini vórðu keypt av P/f Fiskaaling og ætlað sum grundarlag undir framtíðar laksaalivinnuni í Føroyum.

Laksarognini vórðu klækt í februar í fjør, og í dag gongur smálaksurin í kørunum norður við Air. Um góðar 3 mánaðir er laksurin sjóbúgvinn, og laksaalarar kunnu av álvara fara til arbeiðis.

Fýra ymsir laksaalarar skulu býta umleið 50.000 smálaksar, sum nú liva eftir. Tað ganga síðani tvey ár at fœðra laksin í sjónum, til hann kann drepast og seljast.

Ætlanin er at alarnir longu næsta vár skulu fáa nýggja sending av smálaksi, og soleiðis er ætlanin at tað skal ganga hvørt ár.

Andreas Reinert, leiðari av P/f Fiskaaling

Ungur havnarmaður fer undir fiskaaling:

Skal framleiða 300 tons av laksi í Funningsfirði

Flótihiyljarnir verða nú gjørdir í Noregi

P/f Salmo, P/f Á Strond, P/f Fiskaaling og P/f JOKI. Hetta eru nøvnini á teimum feløgum, sum byrja at ala laks til várs.

Í hesum blaðnum fara vit at umrøða projektið hjá P/f Joki. Tað er John Andreasen úr Havn, sum stendur fyri hesum felagnum. Endamálið er at reka laksa-, fiska- og skeljadjøraling, eins og handil og idnað.

John Andreasen er einsamallur um sitt aliprojekt. Hann hevur selt húsini í Havn fyri at útvega sær pening til ætlanina. Øll hesi seinastu árinu hevur hann arbeiðt við ætlanini at fara í gongd við aling í Føroyum og hevur hann verið eitt ár í Noregi fyri har at seta seg inn í fiskalíðarbeiði í síni heild.

Ríggjar til — hyljarnir koma skjótt

John er so smátt farin at rigga til. Landsstýrið og kommunurnar við Funningsfjørðin hava gjørt av at seta vestara armin av fjørðinum av til fiskaaling, og nú biður John bert eftir hyljunum.

Tað er norska verksmiðjan Norsenet í Bergen, sum í lótu framleiðir teir fyrstu flótihiyljarnar til Joki. Tveir fœðurbátar og motorar eru longu komnir til Føroya.

200—300 t av laksi

Ætlanin er at byrja í smáum. Tað er eisini avmarkað, hvat alarnir kunnu fáa av smálaksi (smolt) at koyra í flótihiyljarnar. Joki-projektið umfatar ialt 40 flótihiyljar, og ætlanin er at rokka eina framleiðslu, sum er millum 200 og 300 tons av laksi.

Tað ganga sjálvsagt

nøkur ár, áðrenn hetta verður veruleiki, men við dagsprísum hevur ein tilik framleiðsla eitt soluvirði uppá millum 10 og 15 mill. kr. Samlaðu íløgunar eru mettar til 1,5 mill. kr.

30 metrar úr landi

Hann skal bert hava fimm flótihiyljar hetta fyrsta árið. Annað árið koma 20 hyljar afturat, og restin kemur so triðja árið. Hver flótihiylur er gjørdur av plastrum við eini nót hangandi undir. Nótin rúmar ialt 500 m³ av sjógvi.

Flótihiyljarnir verða lagdir einar 30 metrar úr landi millum Tentiloyra og Skipanesoyra á vestara arminum á fjørðinum. Teir verða festir fastir í botnin við stálketum og akkerum.

Framleiðslan tey bæði fyrstu árinu verður at meta sum á royndarstigi. Joki fær umleið 15.000 smálaksar í ár, sum ætlanin er at fœðra í tvey ár. Tá vigar laksurin um 4 kg, og hevur ein pris uppá umleið 50 kr. kg. Næsta ár skal Joki so fáa nakað væl meira av smálaksi, og tá verður tí eisini neyðugt við fleiri hyljum.

Eisini skeljafisk

Fiskaaling er ikki bert laksur og sil. John Andreasen sigur, at henda vinnan hevur ógvuliga nógvir møguleikar. Hetta fer hann tí eisini at taka við í sinum projekti.

Hann ætlar nevniliga at ala skeljafisk báðumegin laksa-hyljarnar og at hava botnfisk gangandi undir sjálvum nótunum. Endamálið við hesum er at fáa betri nýtslu úr fœðrinum.

Nýta alt fœðurið

Tað krevst ógvuliga nógv av fœðuri til laksaaling, og ein partur av hesum fœðuri vil søkja niður á botn ella fara út fjørðin. Skeljafiskurin báðumegin hyljarnar kann nú vaksa skjótt við at fáa lut í parti av hesum fœðrinum, og somuleiðis botnfiskurin, sum samstundis heldur botnin reinan.

Hetta ljóðar sum var tað dreymaverð, men til tað er at siga, at norðmenn nýliga eru farnir undir at gera royndir við hesum, so meira veruleikafjart enn so er tað alto ikki.

Sýrufóður

Sjálvt fœðurið er ein tann mest týðandi tótturin í alingini. John heldur, at tað í byrjanini verður neyðugt eisini at innflyta vátfóður. Tørvur er eisini á frystigoymslum til fœðurið.

P/f Joki ætlar at loysa fœðurspurningin við at brúka sýrufóður, sum er flótandi og kann goymast í silobygningum. Hetta fœðurið kostar bert 7 oyru kilo. Harafturimóti kostar vátfœðurið umleið 70 oyru kg. Tá eru innfrysting og goymslútreiðslur íroknaðar.

Norðmenn arbeiða í lótu við at royna sýrufóður, sum visir seg at egna seg væl. Sýrufóður eru fiskareistir, sum verða blandaðar saman við ymsum sýrum og øðrum evnum.

Arbeiði til fleiri fólk

Uppá fyrispurning um alisjóðin í Funningsfirði kann fara at geva fólki arbeiði í byggunum har, sigur John Andreasen, at tá alisjóðin er liðug útygd, verður arbeiðið til nókur fólk, og tá sjálv slaktingin fer fram, verður arbeiði til umleið 15 fólk einar triggjar mánaðir um árið. Hetta merkir, at her verður bæði arbeiði og fleiri inntøkur at skatta av á plássinum.

— Eg fari ikki undir fiskaaling fyri pengarnar

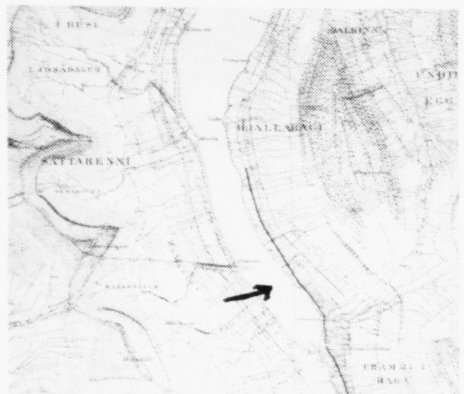
John Andreasen er úr Havn. Hann er snikkaralærdur, men hevur hesi seinastu árinu arbeiðt við at fyrireika eitt aliprojekt. Hann hevur verið í Noregi og arbeiðt á eini alisjóð í Skrova í Lofoten, har viðurskiftini viðvíkjandi streymi, fauna, mineralum og hitaviðurskiftini í sjónum og annars veðurlagið yvirhøvur eru meinlik okkara. John hevur eisini lutikið á skeiði um fiskaaling, sum Fiskeri direktoratet í Bergen skipaði fyri, og hann hevur arbeiðt á almennu kleki, yngul- og smoltstøðini á Averøy í Sundalsøre — somuleiðis í Noregi. John hevur eisini arbeiðt hjá Fiskaaling her heima. Nú byrjar hann so sjálvur í Funningsfirði

skuld, sigur John viðari. — Tað er áhugin fyri hesi spennandi og týðandi

framtíðar vinnu, sum fær meg at seta alt tað eg eigi av peningi í projektið.

Funningsfjørður. Her verða nú lunnar lagdir undir eini týðandi framtíðar vinnu í Føroyum. Spennandi verður, hvussu tað fer at gangast

Vestari armurin av Funningsfirði er settur av til fiskaaling. Framtíðar arbeiðsplass hjá teimum fólki, sum búa við fjørðin. Pilurin visur, hvar alingin verður.